

Felkészülési feladatok az 1. zh-ra

Fiala Péter

2019. március 26.

A levegő anyagjellemzői: $c = 340$ m/s, $\rho = 1.2$ kg/m³

1. Feladat.

Add meg a $p(t) = P \cdot \cos(\omega t)$ hangnyomásjel szintjét decibelben, ha $P = 0,1$ Pa és $\omega = 2\pi \cdot 20$ rad/s!

2. Feladat.

Becsüld meg a $p(t) = P \cdot \cos(\omega t)$ hangnyomásjel A-súlyozott szintjét dBA-ban, ha $P = 0,1$ Pa és

- a) $\omega = 2\pi \cdot 20$ rad/s!
- b) $\omega = 2\pi \cdot 1000$ rad/s!

3. Feladat.

66 dB hangnyomásszintű fűrészelet mintavételezünk egy 30mV/Pa érzékenyséű mikrofonnal. Mekkora a mikrofon kimenetén megjelenő feszültségjel csúcstényezője?

Segítség: A megoldáshoz meg kell határozni a fűrészelet csúcstényezőjét (csúcstényező / effektív érték)

4. Feladat.

Üzemünkben egy forgógép 50 Hz-es frekvencián szinuszosan rázza a földemet. A nagy impedanciájú földemen mérhető rezgéssebesség-szint 80 dB.

A forgógép közvetlen szomszédságába egy érzékeny, 100 kg tömegű műszert telepítünk. A műszert négy sarok alatt rugalmasan támasztjuk alá, hogy elszigeteljük a földem rezgéseitől. Célunk, hogy a műszeren mérhető rezgéssebesség-szint 30 dB alá kerüljön.

- a) Vázold fel a rugalmasan alátámasztott műszer mechanikai helyettesítőképet. A műszert helyettesítsd koncentrált tömeggel, a négy sarok alatti alátámasztást helyettesítsd egyetlen rugalmas elemmel. A rendszer bemenete legyen a padló sebességgerjesztése, kimenete pedig a tömeg rezgéssebessége.

- b) Írd fel a rendszer átviteli függvényét. Vázold fel az átviteli függvény Bode-diagramjának amplitúdómenetét!
- c) Válaszd meg a rugalmas alátámasztás sajátfrekvenciáját a fenti feltételnek megfelelően! A méretezésnél hagyd figyelmen kívül az alátámasztás mechanikai csillapítását.
- d) A sajátfrekvencia alapján határozd meg egyetlen rugalmas elem rugómevségét.

5. Feladat.

Egy A keresztmetszeti felületű, hullámimpedanciával lezárt cső bemenetére merev, m tömegű dugattyút illesztünk. Mekkora amplitúdójú szinuszos erővel kell a dugattyúra hatnunk, ha a csőben p_0 amplitúdójú nyomáshullámot szeretnénk ébreszteni? A megoldást a frekvencia és a levegő anyagi paramétereinek függvényében add meg. Ne hagyd figyelmen kívül a dugattyú sugárzási impedanciáját.

6. Feladat.

Egy dodekaéder hangszárazó a kisfrekvenciás tartományban jó közelítéssel gömbsugárzónak tekinthető. A sugárzótól 1 méter távolságban, 200 Hz frekvencián $p = 5 \cdot 10^{-2}$ Pa hangnyomás-amplitúdót mérünk. Add meg ugyanitt a részecskesebesség amplitúdóját, és a hangnyomáshoz képest mérhető fázisát. Mekkora a sugárzó által lesugárzott hangteljesítmény?

7. Feladat.

Egy merev falba ágyazott, $r = 20$ cm sugarú, kör alakú merev dugattyú normális irányú rezgést végez, és a végtelen féltérbe sugároz. Mely határfrekvenciáig igaz, hogy az iránykarakteristikájában nem jelennek meg oldalnyalábok?

Segítség: A $J_1(\gamma)$ Bessel-függvény első pár zérushelye $\gamma = 3.83, 7.02, 10.17, \dots$

8. Feladat.

Egy merev falba ágyazott, $r = 20$ cm sugarú, kör alakú merev dugattyú v_0 amplitúdójú normális irányú rezgést végez ω körfrekvencián. A Rayleigh-integrál segítségével add meg a dugattyú középpontjától normális irányban, z távolságban mérhető hangnyomás komplex csúcértékét. Segítség:

$$\int \frac{e^{\gamma\sqrt{R^2+z^2}}}{\sqrt{R^2+z^2}} R dR = \frac{e^{\gamma\sqrt{R^2+z^2}}}{\gamma} \quad (1)$$

9. Feladat.

Egy négyzet alapú hasáb alakú hangdobozt $V = 100$ l térfogatúra tervezünk. Hogyan válasszuk meg oldalhosszait, hogy legalacsonyabb hallható sajátfrekvenciáját maximalizáljuk? Mekkora lesz ez a sajátfrekvencia?

10. Feladat.

Egy nagy kiterjedésű sík lemezben transzverzális (hajlító) síkhullám terjed. Add meg a lemez által levegőbe lesugárzott nyomás-síkhullám terjedési irányának normálissal bezárt szögét, ha a lemezben terjedő rezgés sebessége $v = 500$ m/s.